

Stezky – stesky

Stezky jsou staré jako lidstvo samo. Pomáhají nám dostat se z místa na místo, a tam, kde je naši předkové vyšlapali, vyrostla lidská obydí, silnice, utábořily se tlupy lapků a hrdlořezů a postavily mýtné brány. Stezky byly též kupecké a poutní - např. Via Appia, nejdůležitější cesta Římské říše, vznikla už kolem roku 312 př. n. l. kvůli válce, kterou prý prohrávali Římané vinou nedostatečného zásobování. Tato cesta byla téměř 200 km dlouhá a její základ tvořilo bláto, drobné kamení a malta. Historik Procopius o ní dokonce uvedl, že *svrchní kamení do sebe zapadá natolik těsně a přirozeně, jako by tak vyrostlo*.

Před časem jsem pro vás v článku *Chodíme, chodíme* psala o lidských chodidlech, obuvi a o jejím působení na nohy a tělo jako celek, ale co naplat, i když budou pracovní boty těmi nejkvalitnějšími na světě, pokud v nich budeme chodit v těžkém a nebezpečném terénu, tak nás před pomalou devastací pohybového aparátu neochrání. Pro tyto případy tedy máme stezky i my, na dráze, které, podle předpisu provozovatele SŽDC Bp 1, *slouží k pohybu zaměstnanců v železniční dopravní cestě*. V textu se také píše, že *chůze smí být konána mimo kolej zpravidla po stezce a věta, že se zřizují stezky mezi kolejemi tam, kde se předpokládá pravidelný zvýšený pohyb zaměstnanců (např. u kolejí, které slouží pro rozřadování a sestavu vlaků, v místech, kde se provádí technická a přepravní kontrola vlaků apod.)*. Co je zvýšený pohyb nebo význam slova *zpravidla* už dál konkrétně nikdo neřeší, ale zato se pravidelně školíme z toho, co a jak na stezce děláme, aby nás nic nepřejelo. Bohužel, kvality a délky Via Appia většinou nedosahují...

Já jsem se pokusila dohledat, jak je problematika stezek vůbec řešena, a co víc – jak to vlastně funguje (nebo mělo by) s ohledem na legislativu a vnitřní předpisy zaměstnavatele. Vyhláška č. 177/1995 Sb., stavební a technický řád drah, § 30, odst. 4, nám mj. říká, že *podél koleje na povrchu musí být zřízena stezka pro průchod osob a v místech, kde je přeložena na opačnou stranu, musí být zřízen bezpečný přechod přes koleje*, a dále, že *v celé délce tunelů a mostů musí být zřízena stezka umožňující bezpečný průchod osob zajišťujících provozování dráhy a drážní dopravy*. Její rozměr, vlastnosti a způsob údržby pak řeší předpis SŽDC S3/10. Stezka podle tohoto předpisu má zpravidla šířku 40 cm, musí být udržována a v místech zvýšeného pohybu zaměstnanců má být, pokud je to technicky možné, i řádně osvětlena (předpis SŽDC Bp 1). Další konkrétní a dohledatelnou informací je, že pro povrchovou úpravu stezek se používá drcené kamenivo frakce 4/16 (může být získáno smícháním několika frakcí např. 4/8 a 8/16), a že i po úpravě povrchu stezky musí být stanovena zrnitost zachována. Jinými slovy – na stezce se nemá objevovat štěrk o velikosti, které se používá na jiné části kolejiště (pozn. *frakce* označuje štěrk, který propadne dvěma sítí určené velikosti tzv. horní a dolní mez d/D udávaná v mm). A poslední pomůcka či vodítko pro vás – jestli ta část kolejiště, po které si vykračujete nebo klopýtáte, je stezkou, se dá zjistit v základní dopravní dokumentaci (ZDD). Teprve pak si můžeme oprávněně stěžovat na kvalitu a žádat prostřednictvím vedoucího zaměstnance příslušného správce majetku o nápravu.

No fajn, a co když každý den klopýtám ve štěrku, je to moje pravidelné pracoviště a stezka, když jsem se kouknul do ZDD, tu prostě není? Tady to není vůbec jednoduché, bohužel... V tomto případě musí zaměstnavatel začít jednat o jejím vybudování, protože jedině tak zajistí naplnění § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, podle kterého je *povinen vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodné organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům*. Můžete dokonce o to i zaměstnavatele požádat prostřednictvím svých ZO OSŽ. Jak? Zcela jednoduše. Na zdravý ohrožující stav je nutné upozornit např. při проверkách BOZP, které se, dle § 108, odst. 5, organizují nejméně jednou v roce na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele, tedy správně i v místech, kde jste včera málem upadli...

Dana Žáková, oddělení BOZP